

Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo

Presentación

A Facultade de Ciencias Empresariais de Ourense está localizada no Edificio Xurídico Empresarial do Campus Universitario en pleno centro da cidade.

A oferta educativa para o próximo curso 2019-2020 no Centro é:

Títulos de Grao:

- **GRADO EN ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS**
- **GRADO EN TURISMO**
- **PROGRAMA CONXUNTO DE ESTUDOS ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS + ENXEÑERÍA INFORMÁTICA**
- **PROGRAMA CONXUNTO DE ESTUDOS ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS + DEREITO**
- **PROGRAMA CONXUNTO TURISMO + XEOGRAFÍA E HISTORIA**
- **DOBRE GRAO INTERNACIONAL EN ADE (ESPAÑA) & BUSINESS ADMINISTRATION (BREMERHAVEN, ALEMAÑA)**

Desde o curso 2015-2016, grazas a un acordo de cooperacion Inter-Institucional con Hochschule Bremerhaven, a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo oferta o **Programa de Dobre Grado Internacional** en Administración e Dirección de Empresas (Business Administration & Management) da **Universidade de Vigo** e Bachelor of Arts in Business Administration en **Hochschule-Bremerhaven**. Ademais, por terceiro ano consecutivo ofértase o programa **ADE INTERNACIONAL** con mais de 60 créditos impartidos en inglés. No curso 2016-2017 iníciase a oferta do programa **TURISMO INTERNACIONAL** con mais de 39 créditos impartidos en inglés.

Con estes acordos e programas a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo apostá pola internacionalización dos estudos e a participación dos estudiantes en programas de movilidade e intercambio, abrindo un abanico a novos horizontes e opcións de futuro.

En canto á oferta de POSGRAOS da Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo:

- **MESTRADO OFICIAL EN DIRECCIÓN E PLANIFICACIÓN DO TURISMO**
- **MESTRADO OFICIAL EN XESTIÓN EMPRESARIAL DO DEPORTE**

Para obter máis información visita a nosa páxina web <http://www.fcetou.uvigo.es/>

¡Ven a visitarnos!

Organograma

EQUIPA DECANAL

Decana

María Montserrat Cruz González
Teléfono: 988 368 800
e-mail: decano.eto@uvigo.es

Secretario

Alberto Vaquero García
Teléfono: 988 368 762
e-mail: secretario.facultade.eto@uvigo.es

Vicedecano de Ordenación Académica

Francisco Tugores Martorell
Teléfono: 988 368 770
e-mail: ftugores@uvigo.es

Vicedecano de Estudos de Grao e Xestión Informática

Javier Sánchez Sellero
Teléfono: 988 368 742
e-mail: javiss@uvigo.es

Vicedecano de Calidade

Juan Manuel de los Ríos Sánchez
Teléfono: 988 368 816
e-mail: jmrios@uvigo.es

Vicedecana de Relacións Internacionais

Elena De Prada Creo
Teléfono: 988 368 726
e-mail: edeprada@uvigo.es

Localización

Edificio Xurídico-Empresarial
Campus Universitario As Lagoas
32004 Ourense

Conserxería: + 34 988 368 700

Secretaría de alumnado: +34 988 368 803; administracion.eto@uvigo.es

Secretaría de Decanato: +34 988 368 800; secretario.eto@uvigo.es

Relacións Internacionais: edeprada@uvigo.es

Información xeral: info.eto@uvigo.es

Fax: + 34 988 368 923

Páxina web: www.fcetou.uvigo.es

Grao en Administración e Dirección de Empresas

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
004G020V01101	Economía: Microeconomía	1c	9
004G020V01102	Empresa: Fundamentos de administración	1c	6
004G020V01103	Historia: Historia económica	1c	6
004G020V01104	Matemáticas: Matemáticas	1c	9
004G020V01201	Economía: Economía española e mundial	2c	6
004G020V01202	Empresa: Matemática das operacións financeiras	2c	6

004G020V01203	Empresa: Xestión de empresas	2c	6
004G020V01204	Estatística: Estatística	2c	6
004G020V01205	Dereito mercantil	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS

Economía: Microeconomía

Materia	Economía: Microeconomía			
Código	O04G020V01101			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 9	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas				
Coordinador/a	Álvarez Díaz, Marcos			
Profesorado	Álvarez Díaz, Marcos Vázquez Barquero, José Ángel			
Correo-e	marcos.alvarez@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/marcos.alvarez			
Descripción xeral	U obxectivo xeral de a asignatura é o de obter unha visión global da economía e, en particular, da microeconomía. Para iso, analizarase o funcionamento de os mercados e o comportamento de os axentes económicos que en el interveñen. En concreto, ofreceráselle a o alumnado unha perspectiva de os mercados e de os axentes desde o punto de vista de equilibrio parcial, tanto en un contexto de competencia perfecta como en un contexto de competencia imperfecta. Analizarase, tamén, o papel de o estado en a formulación de a política económica.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese	
B2	Pensamento crítico e autocrítico	
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita	
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia	
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escucha activa, negociación, persuasión e presentación	
B10	Emitir informes de asesoramiento sobre situacións concretas de empresas e mercados	
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo	
C2	Posuér e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía	
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución	
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante	
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial	

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Lograr o manexo, por parte de o estudiantado, de os conceptos básicos de a análise microeconómico, de modo que para abordar preguntas económicas sexan capaces de construir razonamientos económicos sencillos que, mediante unha representación simplificada de a realidade, permitan tratar adecuadamente o problema.	B1 B2 B5 B6 B8 B10 B13	C2 C9 C16 D1
Desenvolver a capacidade para analizar os efectos de os cambios en o medio económico sobre o comportamento de os axentes e o seu conseguinte repercusión en os mercados.	B1 B2 B5 B13	C16 D1
Espertar o interese de o alumnado respecto a a análise de as políticas microeconómicas de modo que, ante a aplicación de un novo instrumento de política económica, sexan capaces de formar unha opinión fundamentada sobre a súa eficacia en a consecución de os obxectivos para os cales formulouse.	B1 B2 B5 B10	C2 C16

Fomentar o traballo en equipo e potenciar as habilidades para expresar e defender de forma coherente argumentos en público.	B1 B2 B5 B6 B8	C16	D1
---	----------------------------	-----	----

Contidos

Tema

I.- INTRODUCCIÓN	Tema 1. Os principios básicos da economía Tema 2. Pensar como un economista: conceptos básicos.
PARTE II.- OFERTA E DEMANDA.	Tema 3. As forzas do mercado: a curva de oferta e a curva de demanda. Desprazamentos e equilibrio. Tema 4. A elasticidade e as súas aplicacións. Tema 5. Benestar: Eficiencia do equilibrio competitivo. Excedente do consumidor e do produtor. Tema 6. O mecanismo de mercado competitivo e a política económica: a intervención pública. control de prezos e impostos: efectos sobre o equilibrio e sobre o benestar.
III.- A CONDUTA DOS CONSUMIDORES	Tema 7. As preferencias, a restrición orzamentaria e a elección do consumidor
IV.- A CONDUTA DA EMPRESA	Tema 8. A producción: tecnoloxía e rendementos de escala. A función de producción. Tema 9. Os custos de producción. Tema 10. Maximización de beneficios e oferta competitiva.
V. FALLOS DE MERCADO: POR QUE NON FUNCIONAN OS MERCADOS	Tema 11. O poder de mercado. Monopolio e barreiras á entrada. Oligopolio e competencia monopolística. Tema 12. Externalidades e bens públicos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	22.5	18	40.5
Seminario	7.5	20	27.5
Lección maxistral	44	75	119
Exame de preguntas obxectivas	0	33	33
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	4	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Resolución de problemas	As clases prácticas consistirán na resolución de follas de exercicios que se proporcionarán aos alumnos con antelación para que os resolván antes da clase. Dese modo poderán identificar aquellas cuestións que lles resultan más dificultosas e poderán resolver as súas dúbidas en clase. Tamén se realizará o seguimento da aprendizaxe dos estudiantes mediante pequenas probas e exercicios que haberán de entregar.
Seminario	Nos seminarios en grupos reducidos realizaranse diversas actividades dirixidas a afianzar os coñecementos adquiridos polos alumnos nas clases teóricas e prácticas.
Lección maxistral	As clases teóricas impartiránse nas 15 semanas do cuadrimestre. Nas clases teóricas exponeránse de forma reducida os principais contidos dos distintos temas, desenvolvéndose con máis detalle os puntos de maior complexidade. Para un axeitado seguimento e comprensión das clases é necesario que os alumnos lean con antelación a bibliografía básica recomendada para cada un dos temas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminario	Atenderase de maneira individual aos alumnos que teñan dúbidas nos seminarios. Os alumnos tamén poderán resolver as súas dúbidas cos temas e exercicios prácticos feitos no seminarios en tutorías individualizadas no despacho do profesor no horario de tutorías previamente determinado.
Resolución de problemas	Atenderase de maneira individual aos alumnos que teñan dúbidas á hora de realizar os exercicios propostos. Asesorárselles na realización dos mesmos coa meta de que alcancen os obxectivos previstos no programa e poidan resolver de autónomamente os exercicios que se lles propoñan. Os alumnos poderán resolver as súas dúbidas cos exercicios prácticos en tutorías individualizadas no despacho do profesor no horario de tutorías previamente determinado.

Lección maxistral	Atenderase de maneira individual aos alumnos que teñan dúbidasna parte teórica da asignatura. Os alumnos poderán resolver as súas dúbidas nas clases teóricas en tutorías individualizadas no despacho do profesor no horario de tutorías previamente determinado.
-------------------	--

Avaliación

Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
		B1	C2	D1
Exame de preguntas obxectivas	Realizaranse, polo menos, dúas probas escritas ao longo do cuadrimestre. Tamén se terá en conta a entrega de boletíns e a realización dos cuestionarios ao finalizar cada tema.	20	B1 B2 B5 B6 B8 B10 B13	C9 C16
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame escrito (8 puntos). Realizarase un exame parcial co contido teórico e práctico dos primeiros temas da materia, e unha proba final na data oficial establecida no calendario de exames. A proba final consistirá de dous partes (a primeira corresponderase cos temas do parcial e, a segunda, cos restantes) cada unha das cales se valorará sobre 4 (o alumno debe obter como mínimo 1,5 punto sobre 4 en cada parte, se non estará suspendo, sendo necesario obter 4 puntos ou máis para aprobar o exame e poder sumar esa nota á avaliación continua). A nota obterase da media aritmética simple das cualificacións alcanzadas en cada parte. Esta nota sumarase á avaliación continua (se se cumplen os requisitos anteriores) e apróbase cunha nota de 5 puntos ou máis. O alumnado que supere o exame parcial, só terá que examinarse, na proba final, da segunda parte que se corresponde cos temas restantes. O estudiante que non supere o exame parcial terá que examinarse de toda a materia na proba final. Poderá establecerse unha nota mínima para poder superar o exame parcial.	80	B1 B2 B5 B6 B8 B10 B13	C2 C9 C16

Outros comentarios sobre a Avaliación

O estudiantado poderá elixir ser avaliado mediante o sistema de avaliación continua ou ben pode optar a ser avaliado cun exame final que permita alcanzar o 100% da nota máxima.

En caso de optar pola avaliación continua (a cal levará a cabo mediante o sistema de avaliación descrito anteriormente) o exame da convocatoria oficial será parte da mesma do mesmo xeito que o resto de probas/exames que se realizan ao longo do cuadrimestre. En calquera caso, a nota do exame realizado na convocatoria oficial prevalecerá como cualificación final si esta fose superior á obtida mediante o sistema de avaliación continua. Para aprobar a materia será preciso obter unha nota final igual ou superior a cinco puntos sobre dez.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas en o calendario de probas de avaliación aprobada pola Xunta de Centro para o curso 2019-2020. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da facultade.

Na convocatoria extraordinaria de xullo mantense o mesmo sistema de avaliación que na convocatoria ordinaria. Na convocatoria de fin de carreira o exame suporá o 100% da avaliación.

A cualificación do estudiantado que non se presenta ao exame será a que obtivese por avaliación continua.

Para aprobar a materia será preciso obter unha nota final igual ou superior a cinco puntos.

A nota obtida na avaliación continua (20% da nota final) poderase manter para todas as convocatorias do ano académico 2019/20.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Pindyck, R. e Rubinfeld, D, **Microeconomía**, Prentice Hall, 8ª edición, 2013,

Mankiw, N.G, **Principios de Economía**, Thomson, 6ª edición, 2012,

Bibliografía Complementaria

Goolsbee, A., Levitt, S. & Syverson, C., **Microeconomía**, Reverte, 2015,

Kugma, P. & Wells, R., **Microeconomia**, Reverte, 2015,

Recomendacións

Outros comentarios

Esta guía docente está redactada polo coordinador en galego. En caso de existir diferencias entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en galego.

As particularidades e as incidencias da materia serán publicadas en FAITIC, e avisadas con antelación a todos os alumnos.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Empresa: Fundamentos de administración

Materia	Empresa: Fundamentos de administración			
Código	O04G020V01102			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	del Río Rama, María de la Cruz			
Profesorado	del Río Rama, María de la Cruz Lampón Caride, Jesús Fernando			
Correo-e	delrio@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	A materia persegue introducir a disciplina que vertebría o grao, prestando atención ás diferentes funcións que a integran e facendo fincapé na súa aplicación ao ámbito empresarial.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese		
B2	Pensamento crítico e autocrítico		
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo		
C1	Posuér e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial		
C3	Posuér e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.		
C5	Posuér e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial		
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais		
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética		
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante		
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos		
D5	Motivación pola calidade e mellora continua		

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Conseguir que o alumnado distinga os principios conceptos relacionados co entorno e coas funcións directivas (planificación, organización, dirección e control) e os vincule co funcionamiento das empresas. Se pretende que sexan capaces de analizar todas as áreas das empresas e as relaciones que se producen entre estas e fora das mesmas.	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C15 C16	D3 D5
Ser capaces de aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenrolar competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudio.	B1 B2 B13	C15 C16	D3 D5
Que os alumnos saibam reunir, analizar e interpretar fontes de información relevantes para emitir xuízos que inclúan a reflexión e defensa de argumentos, resolución de problemas e a análise sobre economía de empresa, temas relevantes de índole social, científica ou ética. Así mesmo ha de saber citar e referenciar con corrección ditas fontes de información.	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11	D3 D5
Capacitar o alumno para poder transmitir ideas, información, problemas e situacións, de forma obxectiva, sintética e comprensible, a un público tanto especializado como non especializado; con claridade, evitando as barreras de comunicación e potenciando o traballo en equipo.	B1	C1 C3 C5	D5

Contidos

Tema

Pensamento administrativo: Escolas e enfoques .

Estrutura e dinámica da contorna. A organización .
como un sistema aberto e responsable

Toma de decisiones e planificación .

Organización .

Liderado, cultura e influencia no contexto global .

Control e seguimiento .

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección magistral	30	45	75
Estudo de casos	18	5	23
Exame de preguntas obxectivas	2	50	52

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección magistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudiante.
Estudo de casos	Resolución e presentación de exercicios/cuestiós/traballos por parte do alumno tanto de xeito individual como en grupo baixo a proposta, guía e supervisión do profesor.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Estudo de casos	estudo de casos

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Consiste na resolución, de forma individual de cuestiós expostas, guiadas e supervisadas polo profesor sobre a materia. Avaliarase a comprensión da materia por parte do alumno	100 B2 B13	B1 C3 C5 C11 C15 C16

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Non presencial, cun exame final que incluirá contidos teórico e / ou práctico mediante preguntas que poden ser tipo test, curtas, de desenvolvemento ou estudos de casos. Esta proba é destinado a avaliar a comprensión dos conceptos adquiridos na materia, asumindo o 100% da nota, e avaliar así, tanto os conceptos de materia, como a claridade da exposición e a utilización gramatical e ortográfica correcta usados naquelas partes que o requiran. - Presencial, a realización das actividades dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc. Estas probas de avaliação continua estarán dirixidas a avaliar as actividades desenvolvidas polo alumno ao longo do desenvolvemento das clases, nas que se valorará a correcta realización das tarefas encomendadas, que poden incluír a resolución de cuestionarios, estudos de caso, traballos individuais ou en grupo, y la realización e exposición oral de traballos dalgúns dos temas acordado co profesor. Neste bloque presencial poderase valorar a participación do alumno. - As características concretas do exame final, tanto na avaliação presencial (convocatoria de xullo) como na no presencial, serán detalladas por parte dos profesores da materia (na clase e a través da plataforma Tema) con anticipación o mesmo e no marco dos prazos legais establecidos pola Universidade de Vigo. - Os estudiantes para aprobar a materia deben obter por un u outro sistema de avaliação unha nota igual ou superior a 5 puntos, sendo obligatorio en tódolos casos superar o exame final (ou os parciais en caso de ser ofertados). - En todos os exames será obligatorio identificarse de forma oficial (DNI, pasaporte) e esta prohibida a tenencia de móbiles, smartphones, calquera outro dispositivo electrónico, mesmo cando estean apagado ou en repouso. Incumprir estas dúas condicións invalida a convocatoria para o cal este concorrendo. - Datas e horarios de probas de avaliação de diferentes chamadas especificanse no programa de probas de avaliação aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2019-2020. No caso de conflito ou disparidade entre as datas das probas prevalecerán as sinaladas na web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Amaru, Antonio César, **Fundamentos de administración**, Pearson Educación México, 2009,
Bateman, T. y Snell, S., **Administración: Una ventaja competitiva**, McGraw-Hill, 2001,
Díez de Castro, José, **Administración de empresas. Dirigir en la sociedad del conocimiento**, Pirámide, 2002,
Díez de Castro, Emilio Pablo y otros, **Administración y dirección**, McGraw-Hill, 2001,
Hellriegel, D., Jack, **Administración. Un enfoque basado en competencias**, 10^a ed. Thomson, 2005,
Koontz, Harold y Weihrich, Heinz, **Administración. Una perspectiva global**, 12^a ed. McGraw-Hill, 2003,
García del Junco, Julio, Casanueva Rocha, Cristóbal, **Prácticas de la gestión empresarial**, McGraw-Hill, 2000,
Hernández Ortiz, Mª Jesús, **Casos prácticos de administración y organización de empresas**, Pirámide, 2000,
Castillo Clavero, Ana M^a, **La dirección en la práctica. Casos de gestión de empresas**, Pirámide 2000,
Robbins/DeCenzo, **Fundamentos de administración. Conceptos esenciales y aplicaciones**, Pearson-Prentice Hall, 2009,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Empresa: Xestión de empresas/O04G020V01203

Dirección de recursos humanos/O04G020V01303

Dirección estratéxica/O04G020V01503

Teoría da organización/O04G020V01505

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e se concibe de forma flexible. En consecuencia, pode requerir reaxustes ao longo do ano académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacions que puideran xurdir. Así mesmo, aportaráselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia: Historia económica

Materia	Historia: Historia económica			
Código	O04G020V01103			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Fernández Vázquez, María Teresa			
Profesorado	Fernández Vázquez, María Teresa			
Correo-e	mteresa@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Mostrar aos alumnos os cambios económicos, industriais e organizativos ao longo da historia, usando ferramentas teóricas e empíricas doutras ramas da economía e das ciencias sociais próximas. Analizar ou desenvolvimento de economía internacional e as grandes fases do crecimiento económico moderno. Observar e analizar os efectos dos acontecementos económicos cruciais. Investigar as implicacións dos cambios nas institucións económicas de carácter global [por exemplo, o patrón ouro, os bloques comerciais, OMC e FMI- e os efectos do cambio tecnolóxico no curto, medio e longo prazo.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Aprender e comprender o proceso de crecimiento e desenvolvimento económico a longo prazo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6	D1 D3 D4 D5
Coñecer e analizar o proceso de nacemento e transformación das principais institucións económicas ao longo do tempo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C16	D1 D3 D5
Distinguir os condicionantes e forzas que impulsaron ou frearon o desenvolvimento económico a longo prazo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C16	D1 D3 D4 D5

Identificar as fases do crecemento económico moderno. Coñecer os alicerces do crecemento económico.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6	D1 D3 D4 D5
		C16	
Comprender os procesos de aparición, transformación e crise das formas de organización empresarial ao longo do tempo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6	D1 D3 D4 D5
		C16	

Contidos

Tema

Tema 1. Introdución á Historia Económica Mundial.	Historia Económica e crecemento económico. Periodización e conceptos económicos básicos para a análise histórica. Visión panorámica da historia económica de occidente.
Tema 2. As economías europeas preindustriais.	As flutuacions seculares. Poboación, producción e distribución do produto agrario. O crecemento do comercio e de manufactura.
Tema 3. A Revolución Industrial (1750-1870).	Crecemento económico e marco institucional. O proceso de Industrialización: factores de producción e innovacions. Revolución industrial e difusión da industrialización.
Tema 4. As relacions económicas internacionais no século XIX: A primeira globalización.	O comercio internacional e a primeira globalización. O movemento internacional de factores. O sistema monetario internacional: O patrón ouro. A segunda revolución tecnoloxica.
Tema 5. A economía internacional no século XX.	Os problemas económicos do período de entreguerras. (1919-1939) A economía internacional na época dourada do capitalismo: (1945-1973) A crise e modificacións da economía mundial (1973-2010).

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	45	75
Seminario	20	20	40
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	33	35

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Mediante esta metodoloxía, co apoio audiovisual, presentarase de maneira sintética, secuencial e motivadora os aspectos craves dos contidos fundamentais da materia. As primeiras estarán dedicadas a ofrecer unha visión panorámica da materia e conceptos básicos de economía; as restantes estarán destinadas a traballar temas monográficos. A pesar de que o método destas sesións é fundamentalmente expositivo, promoverase a participación activa dos estudiantes.
Seminario	Nos seminarios traballaranse temas monográficos e requirirán algúun traballo previo de preparación por parte dos estudiantes. O seminario é unha instancia para socializar, decantar e sintetizar os coñecementos adquirirvos na preparación do mesmo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminario	traballo en conxunto cos llos alumnos

Avaluación

	Descripción	Calificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Evaluación de los ejercicios (comentario y análisis de gráficos, series estadísticas, y/o textos, resolución de cuestiones y problemas), o valoración de la coherencia y calidad del trabajo, esquema, síntesis y mapa conceptual. Se valorará asistencia, participación, cumplimiento, aptitud, aspectos formales(redacción, sintaxis, ortografía, ...) y expresión oral.	30 B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6 D1 D3 D4 D5 C16

Exame de preguntas de desenvolvimento	Preguntas de desarrollo sobre el temario y las actividades realizadas en los trabajos de aulas.	70	B1 B2 B5	C2 C4 C5
	Las respuestas tendrán que estar estructuradas y razonadas correctamente.			C6

Se valorará la redacción clara y comprensible.

Outros comentarios sobre a Avaliación

Habrá dos opciones de evaluación: Evaluación continua o el exámen final.

A- EVALUACIÓN CONTINUA:

La valoración de los seminarios se corresponderá con el 30% de la nota final y el examen/exámenes con el 70% de la misma.

B- EXAMEN FINAL:

Alternativamente al sistema de evaluación continua, el estudiantado podrá optar a ser evaluado con un examen final que supondrá o 100% de la cualificación.

Esta prueba objetiva consta de varias partes. Para aprobar la materia es imprescindible aprobar cada una de sus partes.

Calificación numérica de 0 a 10 según la legislación vigente.

Las fechas de los horarios de las pruebas evaluación de las diferentes convocatorias son las especificadas en el calendario de la página web de la Facultad.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ALLEN, R. C., **Historia económica mundial: una breve introducción**, 2013

CAMERON, R.; NEAL, L., **Historia económica mundial: desde el Paleolítico hasta el presente**, 5, 2016

CAMPS CURA, E.), **Historia económica mundial**, 2013

COMÍN, F.; HERNANDEZ, M.; LLOPIS, E. (eds.), **Historia económica mundial: siglos X-XX**, 2005

FELIU, G.; SUDRIÀ, C., **Introducción a la historia económica mundial**, 2, 2013

PALAFOX, J., **Los tiempos cambian. Historia de la economía**, 2014

TELLO, E. y GORDILLO, X. (coords.), **Guía práctica de historia económica mundial**, 2005

Bibliografía Complementaria

COMÍN, F., **Historia económica mundial: de los orígenes a la actualidad**, 2011

DE VRIES, J., **La revolución industrial. Consumo y economía doméstica desde 1650 hasta el presente**, 2009

KENWOOD,-A.G. y LOGHEED, A.L., **Historia del desarrollo económico internacional**, 4, 1992

MADDISON, A., **La Economía mundial: una perspectiva milenaria**, 2002

WILLIAMSON, J.G. **Comercio y Pobreza, Cuando y cómo comenzó el atraso del Tercer Mundo**, 2014

ZAMAGNI, V., **Historia económica de la Europa Contemporánea**, 2005

Recomendación

Outros comentarios

Aínda que non hai ningún requisito formal para o seguimento da materia é conveniente que o alumno teña:

1. Coñecementos básicos de xeografía e historia contemporánea de Occidente (grandes procesos e feitos mais relevantes).
2. Manexo básico de *planillas de cálculo (ex. Excel) e procesadores de texto (ex. Word).
3. Certa experiencia na procura de información e bases de datos en Internet.

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno/a en a materia e concíbese de forma flexible, en consecuencia, pode requerir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achegáráselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

Esta guía docente está redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferencias entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en castelán.

As particularidades da materia serán publicadas en *FAITIC.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Matemáticas: Matemáticas

Materia	Matemáticas: Matemáticas			
Código	O04G020V01104			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 9	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Matemáticas			
Coordinador/a	Tugores Martorell, Francisco Macía Fernández, Benjamín			
Profesorado	Macía Fernández, Benjamín Tugores Martorell, Francisco			
Correo-e	bmacia@uvigo.es ftugores@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es/			
Descripción xeral	O obxectivo de esta asignatura é proporcionar o estudiante o lenguaxe e as principais técnicas matemáticas necesarias para poder plantear e analizar de forma rigurosa problemas económicos, en xeral, y aqueles propios do ámbito empresarial, en particular.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traducir problemas do ámbito económico ao contexto matemático correspondente.	B1 C7 B5 C12 B6 B14

Contidos

Tema

1. Límites e continuidade de funcións dunha variable real.	(*)Introducción. Gráficas. Continuidad. Teorema de Bolzano.
2. Derivabilidade de funcións dunha variable real.	
3. Integración de funcións dunha variable real.	(*)Áreas bajo curvas. Teorema fundamental del cálculo integral. Derivación de integrais. Cálculo de primitivas.
4. Cálculo vectorial e matricial.	(*) Vectores. Matrices. Sistemas de ecuaciones. Autovalores. Formas cuadráticas.
5. Sistemas de ecuacións lineais.	
6. Diagonalización, aplicacións lineais e formas cuadráticas.	(*)Conjuntos convexos. Funciones cóncavas y convexas. Propiedades.
7. Funcións de varias variables reais.	Extremos libres. Extremos condicionados.
8. Optimización con restriccións de desigualdade.	(*)Introducción. Condición necesaria para la existencia de óptimos: Teorema de los multiplicadores de Lagrange. Condiciones suficientes.
9. Introducción ás ecuacións diferenciais ordinarias.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	28	85	113
Resolución de problemas de forma autónoma	8	20	28
Seminario	5	5	10
Lección maxistral	37	37	74

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver de forma autónoma a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios.
Seminario	O alumno resolve de forma autónoma cuestións que o profesor plantexa na aula
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.	50	B1 C7 B5 C12 B6 B14
Seminario	Nos grupos pequenos o alumno resolve as cuestións plantexadas polo profesor na aula	50	B1 C7 B5 C12 B6 B14

Outros comentarios sobre a Avaliación

A nota final do curso será a suma da nota obtida polo traballo e probas realizadas durante o curso (avaliación continua) cunha ponderación mínima do 50% sobre o total, e da nota obtida no exame final, cunha ponderación máxima do 50% do total. No caso de non superar a materia na primeira convocatoria, a nota obtida polo traballo ao longo do curso manterase para a segunda convocatoria. Os puntos da avaliação continua obteranse por: participación nas clases, probas curtas realizadas nas clases de grupos pequenos ao longo do curso e/ou traballos propostos.

As datas e horarios das probas de avaliação das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliação aprobado pola Xunta de Centro para presente .No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Balbás, A. e outros., **Análisis matemático para la economía I y II**, Madrid: A.C.,

Besada, M. e otros, **Cálculo de varias variables: Cuestiones y ejercicios resueltos**, Madrid: Pearson Educación,

Sydsaeter, K. e Hammond, P.J., **Matemáticas para el análisis económico**, Madrid: Prentice-Hall,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS

Economía: Economía española e mundial

Materia	Economía: Economía española e mundial			
Código	004G020V01201			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Galego Inglés			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Rodríguez Méndez, Miguel Enrique			
Profesorado	Pintos Clapés, Juan Rodríguez Méndez, Miguel Enrique Swagemakers , Paul			
Correo-e	miguel.r@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descripción xeral	Economía Mundial e Española é unha materia básica que se imparte no segundo semestre do primeiro curso do Grao de Administración e Dirección de Empresas. Consta dun total de 6 créditos ECTS, que se corresponden con 150 horas de traballo do alumno, das cales 50 son actividades presenciais, mentres que o resto serán actividades non presenciais.			
<p>Esta materia pretende iniciar ao estudiante no coñecemento da Economía Aplicada, comenzando pola análise da Economía Mundial e Española. Trátase de que comprenda o funcionamento e estrutura da Economía Mundial e Española, facendo fincapé, por unha banda, nas diferencias entre Países Desenvolvidos e Países en vías de Desenvolvemento, e por outra banda, na estrutura económica de España.</p> <p>Organízase en Actividades Básicas (AB) e Actividades Complementarias (AC), de carácter Teórico (T) e Práctico (P), que levan asociadas tanto traballo presencial como persoal.</p>				

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escucha activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Adquirir coñecementos básicos para entender o funcionamiento da economía mundial e española.	C2
Acceder ás fontes estatísticas da Economía Mundial e de España.	B1 C16
Sintetizar a información estatística en Indicadores Económicos relevantes.	B1 C2 B13 C16 B14
Consultar directamente as referencias bibliográficas.	C16
Elaboración e exposición dos resultados, empregando nun nivel básico os programas informáticos de cálculo, realización de gráficos e presentacións.	B1 C16 D1
Redacción e síntese dos resultados anteriores.	B1 B2 B5

Someter a contraste e discusión as ideas expostas nas leccións maxistrais.	B2 B5 B8 B9
Revisar con certa periodicidade a evolución dos resultados acadados.	D1 D5
Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa para o traballo.	D1 D5
Motivación pola calidade e mellora continua.	D1 D5

Contidos

Tema

Bloque Temático 1: Conceptos básicos.	Obxectivos do Tema. A actividade económica e o crecemento económico. Crecemento e Desenvolvemento. Indicadores económicos.
Bloque Temático 2: Economía Mundial.	Obxectivos. Caracterización dos Países Desenvolvidos. Os elementos estruturais dos Países Desenvolvidos. Caracterización do subdesenvolvemento económico. Elementos estruturais dos países en vías de desenvolvemento. As teorías do subdesenvolvemento económico. O papel do comercio internacional e as estratexias de crecemento económico.
Bloque Temático 3: Economía Española.	Obxectivos do Tema. Crecemento económico e evolución da Economía Española.
Bloque Temático 4: Temas de actualidade.	Obxectivos do Tema. Analizar cuestións de actualidade da Economía Española e Mundial.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Debate	5	10	15
Lección maxistral	26	19	45
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	41	45
Observación sistemática	5	10	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Prácticas de laboratorio	As prácticas de laboratorio forman parte das Actividades Básicas. En cada unha delas o estudiante realizará un exercicio no que deberá aprender a manexar información para o estudio da economía mundial e de España. Con ditos exercicios o estudiantado aprenderá a organizar a información e a sintetizar os datos en indicadores relevantes (PIB, poboación, PIB per cápita, coeficiente de apertura, taxa de actividade, taxa de desemprego, gasto público, produtividade etc.). Iso esixirá a realización de cálculos (taxas de variación, números índice, actualización de variables monetarias, taxas de participación), a súa representación e análise. Tamén é posible a realización de outras actividades prácticas.
Debate	Neste Centro, proporáselle ao estudiante un conxunto de lecturas. Cada lectura está relacionada con cada un dos temas do Programa. Posteriormente, haberá unha sesión presencial para o Debate aberto na aula ó redor dos contidos das lecturas propostas.
Lección maxistral	As sesións maxistrais forman parte das Actividades Básicas da Materia. En cada unha das sesións, o profesorado desenvolverá os contidos do Programa. Tomarase como punto de partida as preguntas destacadas en cada un dos temas, así como os resultados e conclusóns que se vaian acadando simultaneamente nas outras actividades docentes relacionadas co tema.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Prácticas de laboratorio	o profesor responsable da actividad supervisará o desenvolvemento da actividad realizada por cada estudiante individualmente. Además, estará a súa disposición para resolver calquera dúbida durante o horario de titorías.
Debate	o profesor responsable da actividad supervisará o desenvolvemento da actividad realizada por cada estudiante individualmente. Además, estará a súa disposición para resolver calquera dúbida durante o horario de titorías.
Probas	Descripción

Resolución de problemas e/ou exercicios	as probas terán carácter individual.
Observación sistemática	o profesor responsable supervisará o desenvolvemento da actividade realizada por cada estudiante individualmente.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas e/ou exercicios	<p>Incluirá a realización de probas de resposta curta escrita e orais, onde se avaliará o grao de aprendizaxe dos contidos de cada unha das actividades propostas ó longo do curso.</p> <p>Algunha proba poderá ter carácter eliminatorio do sistema de avaliação continua.</p>	90	B1 B5 B14	C2
Observación sistemática	Actitude persoal e disposición ó traballo que permitan valorar o nivel de seguimento do conxunto de actividades da materia (presenciais e non presenciais).	10	B1 B2 B5 B8 B9 B13 B14	C2 C16 D1 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliação da materia neste centro será preferentemente continua.

Para ser avaliado mediante o sistema de avaliação continuo é necesario que o estudiante acade un rendemento satisfactorio mínimo en cada unha das probas realizadas. Estas probas poderán ser de diverso tipo (probas orais, resposta escrita). Cada ano, a traveso dos contidos do programa docente incluídos na Plataforma Tema, indicarase a cualificación mínima para continuar no sistema de avaliação continua.

Os estudiantes que non sexan avaliados mediante o sistema de avaliação continuo poderán ser avaliados mediante un exame final. O exame final correspondente á primeira e segunda convocatoria seguirá o mesmo modelo e criterios de cualificación que o empregado nas "probas de resposta curta" empreagados ó longo do sistema de avaliação continuo.

Os estudiantes que non participen na avaliação continua nin no examen final, figurarán nas actas como non presentados.

As datas e horarios das probas de avaliação das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliação aprobado pola Xunta de Centro. Neste centro, no caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

García Delgado, Jose Luís e Rafael Myro (directores), **Lecciones de Economía Española**, Ed. Thomson-Civitas, 2005,
 Berzosa, Carlos; Pablo Bustelo, Jesús de la Iglesia, **Estructura económica mundial**, Síntesis, 2001,
 Todaro, Michael P.; Stephen C. Smith: Harlow, **Economic development**, Pearson-Addison Wesley, 2006,
 Jaime Requejo, **Economía Mundial**, ISBN:978-84-481-7533-7 (4ª edición),

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Políticas económicas/O04G020V01405

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/O04G020V01202

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Economía: Microeconomía/O04G020V01101

Historia: Historia económica/O04G020V01103

Outros comentarios

Recoméndase ter coñecementos básicos no uso de follas de cálculos (e.g. excel ou equivalentes). Será unha ferramenta

habitual en moitas das actividades de Laboratorio. Nesta materia non se impartirán "clases de follas de cálculo". Recoméndase ós estudiantes que se matriculen no curso cero de follas de cálculo ofrecido gratuitamente pola FCETOU.

Nesta materia non se entregarán ós estudiantes "apuntamentos" cos contidos das sesións maxistrais. É responsabilidade do estudiante tomar apuntamentos das sesións e consultar o material bibliográfico adecuado (e.g. biblioteca universitaria, etc.).

O principal obxectivo da materia é "aprender coñecementos" e saber empregalos como ferramenta de análise, polo que a "memorización de contidos" non garante a superación do curso.

Finalmente, esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co estudiante na materia, polo que se concibe de forma flexible. En consecuencia, pode requerir reaxustes ao longo do ano académico promovidos pola dinámica da clase ou pola relevancia das situacións que puideran xurdir. Así mesmo, aportaráselle ao estudiante a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Empresa: Matemática das operacións financeiras

Materia	Empresa: Matemática das operacións financeiras			
Código	O04G020V01202			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Villanueva Villar, Mónica			
Profesorado	Villanueva Villar, Mónica			
Correo-e	monicavv@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	A materia MATEMÁTICA DAS OPERACIÓN FINANCEIRAS introduce ao alumno na lóxica da valoración financeira, indispensable para a toma de decisións e a correcta interpretación da información no ámbito das Finanzas e a Contabilidade.			
	Baixo o principio básico do valor do diñeiro no tempo, o alumno coñece, comprende e aplica a metodoloxía matemática-financeira á análise e avaliación das operacións financeiras más frecuentemente contratadas nos mercados, prestando especial atención ao cálculo de custos e de rendementos reais.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Utilizar adecuadamente vocabulario e simboloxía matemático financeiro	B1	C7
Identificar o campo de aplicación xeral da Matemática financeira		C7
Distinguir os aspectos esenciais das operacións financeiras		C7
Empregar as ferramentas de valoración financeira más apropiadas para a resolución dos problemas expostos	B1	C9 C12
Mostrar fluidez na resolución dos problemas financeiros básicos e interpretar adecuadamente os seus resultados	B1	C12
Aplicar a lóxica da valoración financeira a novas operacións		C13
Manexar fontes de información económico financeira fiables e actualizadas		C16
Xulgar a consistencia dos seus resultados	B2	
Resolver cuestións financeiras mediante o uso da folla de cálculo	B3	
Organizar de forma eficiente a aprendizaxe	B13	
Incorporar a *retroalimentación personalizada para consolidar o seu proceso de aprendizaxe	B13	D3
Mostrar unha actitude respectuosa cos demás e consigo mesmo no seu proceso de aprendizaxe		D4
Realiza actividades que se propoñen de forma voluntaria para a súa *autoevaluación		D5

Contidos

Tema

Conceptos básicos: lóxica da valoración financeira e operación financeira

Operacións financeiras de *capitalización

Operacións financeiras de desconto

Rendas financeiras

Operacións financeiras de préstamo

Operacións financeiras de constitución

Custo e rendemento das operacións financeiras

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	21	31.5	52.5
Resolución de problemas	21	31.5	52.5
Seminario	5	5	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	12	13
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	20	22

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do profesor, dos contidos más relevantes e de maior dificultade conceptual.
Resolución de problemas	Proposta de exercicios na aula, como complemento das sesións maxistrais, con resolución guiada polo docente, tras un previo debate de formulacións.
Seminario	Proposta de exercicios na aula de informática. O alumno desenvolve individualmente, mediante o posible emprego de folla de cálculo, a resolución ao problema, baixo supervisión do docente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminario	prácticas de ejercicios propuestos

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Realizaranse pequenas probas grupales ou de carácter individual para a avaliação das competencias apuntadas.	10	B13 C16 D3 D4 D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Preguntas cortas ou tipo test sobre a parte teórica da materia.	20	B13 C7
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dunha proba escrita presencial ao final do cuatrimestre, sobre a adquisición de competencias e destrezas na práctica. Esíxese un nivel mínimo obligatorio para superalo.	70	B1 B2 C9 C12 C13

Outros comentarios sobre a Avaliación**Primeira convocatoria:**

Os alumnos poderán optar alternativamente por seguir dous tipos de avaliação: continua ou non continua.

Avaliación continua, composta polo conxunto das dúas probas seguintes:

1.- Probas descritas obxecto de cualificación que configurarán o 30% da nota. A non asistencia a algunha destas probas suporá a obtención dun cero na devandita proba e non poderá ser recuperada. Para a **segunda convocatoria**, de presentarse, manterase a cualificación destas probas.

2.- Exame escrito, que configura o 70% restante da nota. Este celebrarase ao final do cuatrimestre. Esíxese un nivel mínimo obligatorio (2,8 sobre 7) para sumar coas probas mencionadas no apartado 1. A cualificación do alumno que non supere o mínimo contemplado na proba será de suspenso.

Adicionalmente, poderá valorarse ata 1 punto a participación activa na clase mediante a resolución de exercicios na pizarra.

Avaliación non continua:

Serán avaliados cun exame de carácter global sobre os coñecementos de todos os contidos da materia, destrezas na práctica e adaptación a novas situacións. Esíxese un mínimo na parte práctica (2,8 sobre 7) para que se lle some a parte teórica. A cualificación do alumno que non supere os mínimos contemplados na proba será de suspenso.

Segunda convocatoria:

Para alumnos que seguireron a avaliação continua:

Aqueles que suspendesen o exame escrito valorado no 70%, poderán presentarse outra vez a un exame similar, manténdose a cualificación das notas obtidas nos tests e *gps que configuran o 30%.

Aqueles que aprobasen o exame escrito valorado no 70% (a partir de 3,5) pero a súa nota final sexa suspenso, poderán presentarse a un exame onde se lles avalíe da parte que configura o 30% teórico (incluido GP).

Para alumnos que non seguireron a avaliação continua:

Serán avaliados cun exame de carácter global sobre os coñecementos de todos os contidos da materia, destrezas na práctica e adaptación a novas situacións. Esíxese un nivel mínimo obligatorio para superalo. Esíxese un mínimo na parte práctica (2,8 sobre 7) para que se lle some a parte teórica. A cualificación do alumno que non supere os mínimos contemplados na proba será de suspenso.

As datas e horarios das probas de avaliação son as especificadas no calendario de probas de avaliação aprobadas pola Xunta de Facultade para o curso actual.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Pablo López, A. de., **Matemática de las operaciones financieras I y II.**, UNED,

Avilés García, F., **Las operaciones financieras en los exámenes.**, CEF,

Pablo López, A. de., **Manual práctico de Matemática comercial y financiera. Tomos I y II.**, Centro de Estudios Ramón Areces,

Guthrie, G. L y Lemon, L. D., **Mathematics of Interest Rates and Finance**, Prentice Hall,

www.bde.es,

www.aebanca.es,

www.ceca.es,

www.tesoro.es,

www.ahe.es,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Decisións de investimento/O04G020V01402

Decisións de financiamento/O04G020V01501

Valoración de activos/O04G020V01604

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese flexible, en consecuencia, pode requerir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que pudisen xurdir. Así mesmo, achégase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

As datas e horarios das probas de avaliação das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliação aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2019-2020.

Prohibése nas clases calquera uso de dispositivo móvil para a realización de vídeos ou fotos na clase, baixo penalización de non permitir a realización da evaluación continua.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

As especificidades da materia serán desenvolvidas na plataforma FAITIC

DATOS IDENTIFICATIVOS

Empresa: Xestión de empresas

Materia	Empresa: Xestión de empresas			
Código	004G020V01203			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Gueimonde Canto, Ana Isabel			
Profesorado	Gueimonde Canto, Ana Isabel Lampón Caride, Jesús Fernando Rivo López, Elena			
Correo-e	agueimonde@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Trátase de presentar á empresa como axente económico fundamental, explicando os aspectos básicos da súa xestión e os problemas asociados ao seu goberno. A partir de aí identifícanse e defínense as grandes áreas funcionais, profundando nos aspectos específicos da súa xestión e as problemáticas económicas que se formulan.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B7	Ler e comunicarse en inglés como lingua estranxeira
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escucha activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuér e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C2	Posuér e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C3	Posuér e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C4	Posuér e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C5	Posuér e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuér e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuér e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudio
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación
e Aprendizaxe

Comprender a estrutura e o proceso empresarial, así como as diferentes funcións involucradas no mesmo.	B12	C1
		C2
		C3
		C4
		C5
		C6
		C7
		C8
		C9
Dispor dunha visión global da organización no contexto económico e do tipo de decisións específicas nos aspectos básicos da xestión empresarial.		C1
		C2
		C3
		C4
		C5
		C6
		C7
		C9
Buscar, identificar, filtrar e analizar datos relevantes que poden afectar ás distintas funcións da empresa para interpretar a súa importancia en termos de defender ou criticar distintas posturas, ou medidas de actuación alternativas, tras unha correcta valoración de vantaxes e inconvenientes.	B2	C3
	B3	C6
	B4	C7
	B13	C9
	B14	C10
		C12
Demostrar unha actitude proactiva e ter capacidade de expresarse correctamente para transmitir ideas e/ou comunicar de forma educada, comprensible e razoada a súa interpretación, ou opinión, sobre determinadas cuestións relacionadas con distintos aspectos da xestión empresarial.	B1	D1
	B2	D2
	B5	D3
	B7	D4
	B8	D5
	B9	

Contidos

Tema

INTRODUCCIÓN: A EMPRESA NO SISTEMA ECONÓMICO. PERSPECTIVA EXTERNA E INTERNA.

DIRECCIÓN FINANCEIRA

DIRECCIÓN COMERCIAL

DIRECCIÓN DA INNOVACIÓN

DIRECCIÓN DE OPERACIÓNES

DIRECCIÓN DE RECURSOS HUMANOS

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	26	36	62
Resolución de problemas	20	40	60
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	26	28

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición dos contidos, ferramentas e metodoloxías básicas sobre cada un dos temas obxecto de estudo.
Resolución de problemas	Resolución e presentación de exercicios/cuestións/traballo por parte do alumnado tanto de maneira individual como en grupo baixo a proposta, orientación e supervisión do profesorado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Resolución de problemas	Supervisión e atención ao proceso de adquisición das competencias da materia polo estudiantado.

Probas	Descripción			
Exame de preguntas de desenvolvemento	A atención personalizada, co fin de resolver dúbidas das clases teóricas e prácticas, desenvolverse tanto a través de actividades presenciais (tutorías) como non presenciais (consultas vía e-mail).			
Avaliación				
	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas	Avaliación continua ao longo das sesións presenciais do curso. Consiste na resolución, de maneira individual ou en grupo, de cuestións expostas, orientadas e supervisadas polo profesorado, sobre a materia. Avaliarase a participación do alumnado e a comprensión da materia.	40	B1 B2 B3 B5 B7 B8 B9 B13 B14	C5 C6 C7 C8 C9 C10 C12
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba final escrita para avaliar a adquisición e comprensión dos conceptos, así como a aplicación dos coñecementos adquiridos para a resolución e interpretación de problemas e situacións no ámbito empresarial. Esta proba realizarase na data oficial establecida polo centro para a avaliação de maio. É preciso obter como mínimo un 5 sobre 10 na proba final escrita.	60	B5 B12	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Primeira oportunidade (maio):

Alternativa a)

Avaliación continua segundo os criterios de avaliação arriba expostos. Enténdese que os estudiantes que teñan alguma cualificación nalgúnha das actividades obxecto de avaliação seguen a avaliação continua e optan, por tanto, por este sistema de avaliação.

Alternativa b)

So para os estudiantes que non teñan seguido a avaliação continua. Exame global dos contidos da materia. A cualificación do exame será o 100% da nota final.

Segunda oportunidade (xuño-xullo):

Alternativa a)

Só para os estudiantes que teñan seguido a avaliação continua e non teñan superado o exame final. Este poderá recuperarse na data oficial de xuño-xullo establecida para a avaliação da materia.

O alumnado que se atope nesta situación tería unha cualificación de suspenso na primeira oportunidade (maio). A nota numérica que lle aparecería en actas na primeira oportunidade (maio) sería a correspondente á media ponderada das diferentes probas de avaliação, e en caso de que a media dese aprobado, apareceríalle unha cualificación de 4,9.

Alternativa b)

Exame global dos contidos da materia na data oficial de xuño-xullo. A cualificación do exame será o 100% da nota.

- **Estrutura dos exames do 100% (Alternativas b):**

- Unha primeira parte de cuestións relativas a conceptos básicos da materia. Será necesario obter unha nota mínima (7 sobre 10) nesta parte da proba para poder realizar a seguinte parte.
- Unha segunda parte consistente en cuestións de relacionamento, casos prácticos, exercicios, preguntas tipo tema, etc.

As datas e horarios das probas de avaliação das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliação aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2019-2020.

No caso de conflito ou disparidade entre datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Observación importante:

Calquera evidencia de probas ou traballos plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas oportunidades.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Iborra Juan, María; Dasi Coscollar, Angels; Dolz Dolz, Consuelo; Ferrer Ortega, Carmen, **Fundamentos de Dirección de Empresas. Conceptos y habilidades directivas**, 2014,

Bibliografía Complementaria

Bueno Campos, Eduardo, **Curso básico de economía de la empresa: un enfoque de organización**, 2008,

García Del Junco, Julio; Casanueva Rocha, Cristóbal, **Fundamentos de gestión empresarial**, 2008,

Piñeiro García, Pilar; Arévalo Tomé, Raquel; García-Pinto Escuder, Adela; Caballero Fernández, Glori, **Introducción a la economía de la empresa. Una visión teórico-práctica**, 2010,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Decisións de investimento/O04G020V01402

Dirección comercial I/O04G020V01403

Dirección de operacións/O04G020V01302

Dirección de recursos humanos/O04G020V01303

Decisións de financiamento/O04G020V01501

Xestión da innovación/O04G020V01906

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/O04G020V01202

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/O04G020V01102

Outros comentarios

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, podénse requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica do curso e/ou do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Achegáráselle ao alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Estatística: Estatística

Materia	Estatística: Estatística			
Código	O04G020V01204			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Estatística e investigación operativa			
Coordinador/a	Mosquera Rodríguez, Manuel Alfredo			
Profesorado	Mosquera Rodríguez, Manuel Alfredo Pérez González, Ana			
Correo-e	mamrguez@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	A materia "Estatística" é unha materia de formación básica onde se estudarán os conceptos estatísticos básicos, percorrendo os temas de estatística descriptiva, cálculo de probabilidades, variables aleatorias, inferencia estatística e números índice.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Ser capaz de identificar os aspectos estatísticos dentro dun problema empírico e elaborar conclusións a partir da información existente aplicando os conceptos estudiados na materia.	C7 C9
Coñecer, saber, aplicar e interpretar correctamente as técnicas descriptivas e de cálculo de probabilidades básicas e valorar o seu interese como ferramenta fundamental na análise de datos.	C10
Solucionar de maneira eficaz problemas e cuestións de cada un dos temas do programa utilizando os métodos cuantitativos apropiados.	C12
Coñecer a importancia da información e ser capaz de valorala e clasificala en cada ámbito de decisión. Saber aplicar e interpretar correctamente as técnicas descriptivas básicas para a análise de variables unidimensionais e bidimensionais.	C12 C16
Introducir ao estudiante no manexo de paquetes informáticos relacionados coa estatística. Desta maneira, favorecer unha actitude positiva cara ao cuantitativo, en xeral, e a estatística, en particular, así como cara á súa manipulación informática.	B3
Fomentar a sensibilidade cara aos valores propios do pensamento científico, favorecendo as actitudes asociadas ao uso e desenvolvemento dos métodos estatísticos como o cuestionamiento das ideas intuitivas, a análise crítica das afirmacións, a necesidade de verificación, a capacidade de análise e síntese ou a toma de decisións racionais.	B1 B2 B13 B14
Potenciar unha actitude de compromiso ético, incidindo no relativo á obtención dos datos, á non manipulación dos resultados ou o non copiar os estudos doutros nin aproveitarse do seu traballo.	D3 D4
Espertar o gusto polo uso e estudio da Estatística, vénboa como unha ferramenta que permite aprender máis sobre o propio campo de coñecemento e iniciarse na realización de investigacións propias.	D5

Contidos

Tema

Tema 1. Estatística descriptiva	1.1 Distribución de frecuencias. 1.2 Medidas de posición, dispersión e forma. 1.3 Representacións gráficas. 1.4. Números índice simples e complexos. Propiedades. IPC.
Tema 2. Introducción ao cálculo de probabilidades	2.1 Conceptos básicos do cálculo de probabilidades. 2.2 Probabilidades condicionadas e concepto de independencia.
Tema 3. Variables aleatorias	3.1 Definición dunha variable aleatoria e a súa función de distribución. 3.2 Características dunha variable aleatoria. 3.3 Principais distribucións de probabilidade. 3.4 Aplicacións do Teorema Central do Límite.
Tema 4. Conceptos e principios metodolóxicos da inferencia estatística	4.1 Poboación, mostra e as súas características. Mostraxe aleatoria simple. Distribucións asociadas á mostraxe en poboacións normais. 4.2 Estimación puntual. Concepto de estimador e as súas propiedades. 4.3 Estimación mediante intervalos de confianza en poboacións normais. 4.4 Contrastos de hipóteses. Formulación das hipóteses. Contrastos clásicos en poboacións normais.
Tema 5. Manexo de paquetes estadísticos de uso corrente	5.1 Introducción ao uso do paquete estadístico. 5.2 Análise descriptiva e cálculo de probabilidades. 5.3 Variables aleatorias e principais distribucións de probabilidade. 5.4 Inferencia estatística.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	40	60
Resolución de problemas de forma autónoma	20	40	60
Seminario	5	10	15
Exame de preguntas de desenvolvimento	3	6	9
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	4	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de problemas e cuestións de cada un dos temas do programa da materia. Farase uso de aplicacións informáticas adecuadas.
Seminario	Probas de exercicios e/ou exposición por parte dos estudiantes do grupo de exercicios encargados a cada un deles.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Resolución de problemas de forma autónoma	Os estudiantes resolverán problemas que o profesor lles encargase e poderán expoñer dúbidas sobre a materia ao profesor.
Seminario	Os estudiantes resolverán problemas que o profesor lles encargase.

Avaluación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Lección maxistral	Realización de probas tipo test de cada tema.	10 B13 B14	C7 C9 C10 C12	D3 D4 D5
Seminario	Realización de probas e/ou exposición de exercicios en clase e entrega de exercicios dos boletíns	15 B1 B2 B13 B14	C7 C9 C10 C12 C16	D3 D4 D5

Exame de preguntas de desenvolvimento	Exame final teórico/práctico da materia.	60	B1 B2 B13 B14	C7 C9 C10 C12	D3 D4
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de probas sobre as prácticas	15	B3 B13 B14	C7 C9 C10 C12 C16	D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O día do exame final (oficial), tanto da primeira como da segunda oportunidade como de fin de carreira, o estudiante poderá decidir o seu método de avaliação entre os seguintes:

- **AVALIACIÓN CONTINUA:** tendo en conta que:

- Para que as notas obtidas nas distintas actividades desenvolvidas ao longo do curso ténanse en conta na nota final, será necesario obter unha **puntuación mínima de 2 ptos.** (sobre 6 ptos.) no exame final.
- En caso de non alcanzar esa nota mínima, a nota final será a nota do exame final.
- Poderanse implementar metodoloxías alternativas para determinar se o estudiante pode ou non seguir coa avaliação continua.

- **AVALIACIÓN NON CONTINUA:** Este sistema está pensado para aquel estudiante que non pode asistir a clase ou ás actividades desenvolvidas ao longo do curso. Constará dun exame final con duas partes: unha parte de exercicios e outra de teoría e práctica con computador.

As actividades de evaluación a realizar dependerán do número de estudiantes, medios para traballar, etc. O estudiante estará correspondientemente informado de calquera cambio que se puidese producir debido a situacións imprevistas.

Aquel estudiante que utilice ou coopere en procedementos **fraudulentos** (copiar, presentarse por outro alumno, plaxio, ...) nalgunha das actividades de avaliação terá unha calificación final de suspenso neste curso académico. Este feito lle será comunicado a autoridade competente para que tome as correspondentes accións disciplinarias que considere oportunas

As datas e horarios das probas de avaliação dos diferentes períodos son as especificadas no calendario de probas de avaliação aprobados pola Xunta de Centro para o curso 2019-20. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán os indicados na web da FCETOU

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Arriaza Gómez, A. J.; Fernández Palacín, F.; López Sánchez, M. A.; Muñoz Márquez, M.; Pérez Plaza, S, **Estadística Básica con R y R-Commander**, Universidad de Cádiz, 2008

Cao Abad, R.; Francisco Fernández, M.; Naya Fernández, S.; Presedo Quindimil, M.A.; Vázquez Brage, M, **Introducción a la estadística y sus aplicaciones**, Pirámide, 2001

Esteban García, J. y otros, **Estadística Descriptiva y nociones de probabilidad**, Thomson, 2005

Gonick, L. y Smith, W., **A Estadística en Caricaturas**, SGAEIO, 2001

Levin, R.I. y Rubin, D.S., **Estadística para Administración y Economía**, 7, Pearson Prentice Hall, 2010

Martín-Pliego F. J.; Montero-Lorenzo, J. M. y Ruíz-Maya, L., **Problemas de Inferencia Estadística**, AC, 2002

Martín Pliego, F. J. y Ruíz-Maya, L., **Estadística I: Probabilidad.**, Thomson, 2004

Martín Pliego, F. J. y Ruíz-Maya, L., **Fundamentos de Inferencia Estadística**, Thomson, 2005

Newbold, P.; Carlson, W. L. y Thorne, B., **Estadística para Administración y Economía**, 8, Pearson Prentice Hall, 2013

Bibliografía Complementaria

Casas Sánchez, J.M. y Santos Peñas, J., **Introducción a la Estadística para Economía y Administración de Empresas**, Centro de Estudios Ramón Areces, 1995

Espejo Miranda, I.; Fernández Palacín, F.; López Sánchez, M. A.; Muñoz Márquez, M.; A. M. Rodríguez, **Estadística Descriptiva y Probabilidad**, Universidad de Cádiz, 2006

Espejo Miranda, I.; Fernández Palacín, F.; López Sánchez, M. A.; Muñoz Márquez, M.; A. M. Rodríguez, **Inferencia Estadística**, Universidad de Cádiz, 2007

García Pérez, C.; Casas Sánchez, J.M. y Rivera García, L.F., **Problemas de estadística descriptiva, probabilidad e inferencia**, Pirámide, 1998

Mirás Calvo, M. A. y Sánchez Rodríguez, M. E., **Técnicas estadísticas con hoja de cálculo y R. Azar y variabilidad en las ciencias naturales**, Universidade de Vigo, 2018

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Econometría/O04G020V01304

Técnicas operativas estatísticas/O04G020V01912

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas: Matemáticas/O04G020V01104

Outros comentarios

Recoméndase ter coñecementos básicos de software de folla de cálculo (Calc, Excel, ...) e de informática en xeral

---

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito mercantil

Materia	Dereito mercantil			
Código	O04G020V01205			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	de los Ríos Sánchez, Juan Manuel			
Profesorado	de los Ríos Sánchez, Juan Manuel Menor Conde, Sara			
Correo-e	jmrios@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Dereito Mercantil é unha materia que se cursa no segundo cuatrimestre do primeiro ano do Grado en Administración de Empresas. Nela estúdanse os principais aspectos do estatuto xurídico do empresario, a organización xurídica da empresa e a actuación dos empresarios no mercado desde a perspectiva do Dereito.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de análise e síntese		
B2	Pensamento crítico e autocrítico		
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita		
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escucha activa, negociación, persuasión e presentación		
B10	Emitir informes de asesoramiento sobre situacións concretas de empresas e mercados		
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo		
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado		
C3	Posuér e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.		
C4	Posuér e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa		
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos		
D5	Motivación pola calidade e mellora continua		

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Identificar os suxeitos que teñen a consideración de empresario, a fin de poder determinar quen é responsable, fronte a terceiras persoas, das actuacións que se realicen no mercado.	B10 B13 B14	C3 C4	D3 D5
Coñecer as particularidades e trazos propios dos distintos tipos de sociedades mercantís, de modo que se comprenda a figura do empresario *societario.	B1 B2 B10 B14	C3 C4	D3
Dominar a regulación xurídica da actividade dos empresarios no mercado, de modo que se poida comprender de forma básica o marco legal no que se desenvolve a actividade empresarial.	B1 B2 B5 B10	C3 C4	D3 D5
Determinar que norma xurídica é aplicable a cada caso concreto, para poder resolver de forma práctica posibles problemas expostos en relación coa actuación do empresario no mercado.	B1 B2 B5 B10 B13 B14	C3 C4	D3 D5
Resolver de forma razonada os problemas xurídicos expostos.	B1 B2 B5 B8 B10 B13	C3 C4	D3 D5

Contidos

Tema

Bloque 1: Introducción á normativa mercantil.	Aproximación aos conceptos básicos do Dereito. Introdución ao dereito Mercantil.
Bloque 2: Estatuto xurídico do empresario.	Conceptos xurídicos básicos relativos ás empresas e os seus titulares. Normas principais sobre esta materia.
Bloque 3: Dereito industrial.	Normativa básica sobre competencia e propiedade industrial.
Bloque 4: Dereito de sociedades.	Normativa xeral sobre as sociedades mercantís. Estudo dos principais tipos.
Bloque 5: Nocións sobre contratos e títulos-valores.	Normas básicas e xerais sobre a contratación. Aproximación aos principais elementos.
Bloque 6: Concurso do empresario.	Aproximación ao concurso de acredores como resposta xurídica á insolvencia grave.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	48	61	109
Seminario	5	0	5
Exame de preguntas obxectivas	4	32	36

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia obxecto de estudo.
Seminario	Entrevistas que os estudiantes manteñen co profesorado da asignatura para asesoramiento no proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Lección maxistral	Os alumnos poden expor as cuestións que xurdan ao fío da explicación. O profesor tratará de resolvelas no acto.
Seminario	Os alumnos poden participar nas sesións correspondentes. Nelas poden expor as cuestións que lles xurdiron durante o estudo ou repaso da materia.
Probas	Descripción
Exame de preguntas obxectivas	Durante as probas, os alumnos poden expor as dúbidas que lles xurdan dos enunciados. Unha vez terminadas, poden obter as claves e resultados completos.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Exame de preguntas obxectivas	Probas de tipo test. Os errores descontan unha porcentaxe da nota final.	100	B1 B13 B14	C3 C4	D3 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA. A planificación e metodoloxía expostas en esta guía docente supoñen a aplicación dun sistema de avaliación continua, polo que se require a actividade presencial do alumno, e a cualificación final obterase da avaliación global de todas as actividades, probas e valores porcentuais descritos anteriormente.

Os alumnos que sigan o sistema de avaliación continua non terán que facer un exame final propriamente devandito, senón catro probas de tipo test ao longo do cuatrimestre. As tres primeiras realizaranse durante o período de clases; a última, na primeira data das establecidas pola Xunta de Facultade como oficiais de exames. Quen non aproben a asignatura por este sistema poderán presentarse, na segunda de devanditas datas, ao exame que se describe a continuación.

EXAME FINAL E SEGUNDA CONVOCATORIA. Para os alumnos que non sigan o sistema de avaliación continua, e para os que non o superen, realizarase un só exame de tipo test que comprenderá o conxunto da materia. Esta proba será a única posible de realizar na segunda das datas establecidas pola Xunta de Facultade como oficiais de exames.

As datas e os horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de exames aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2019-2020.

En caso de conflito ou disparidade sobre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

De la Cuesta Rute, J.M. (dir.), **Derecho Mercantil para grados no jurídicos**, Última, Huygens,

Bibliografía Complementaria

Código de Comercio y leyes complementarias, Última,

Código civil, Última,

Aranzadi WestLaw, Aranzadi-Thompson,

Tirant on line, Tirant lo Blanch,

Recomendacións